

আদৰ্শ সস্তাষণ

শ্ৰীহৰীৰাম ডেকা

সভাপতি,

অভ্যৰ্থনা সমিতি

অসম সাহিত্য সভা

চতুৰ্বিংশ অধিবেশন

গুৱাহাটী ।

ভাষা শাস্ত্র

শ্রদ্ধেয় সভাপতি ডাঙৰীয়া আৰু

সাহিত্যসেৱী বন্ধুসকল,

গতানুগতিকভাৱে আপোনালোকক আদৰ আহ্বান জনাবলৈ ভাল পোৱা নাই, কাৰণ কথাৰে মোহিনী মাৰিব পৰা বিধৰ মানুহ মই নহওঁ—বৰং বিশ্বাস কৰোঁ। যে কামেই মানুহৰ আত্মীয়তাৰ পৰিচয় দিয়ে বেছি। মোৰ বিষয় বুদ্ধি বেছি নাই বুলি জানোঁ,—আদৰণিৰ আয়োজন যে আমাৰ নিখুঁত নহব তাকো জানোঁ। সেই কাৰণে আপোনালোকৰ আগত এই দায়িত্ব লৈ থিয় হবলৈ দ্বিধা বোধ কৰিছিলোঁ। আপোনালোকৰ থকামিলা আদিত যে বিশেষ সুবিধা হৈছে মই নাভাবোঁ, কিন্তু সকলো অসুবিধা সহৃদয়তাৰে সহ কৰিব বুলি আশা কৰোঁ—আমাৰ অৱশ্যে চেষ্টা আছে আপোনালোকৰ অসুবিধাবোৰ লাঘৱ কৰিবলৈ। আমি গোবৰ বোধ কৰিছোঁ আপোনালোকৰ উপস্থিতিত, আনন্দ পাইছোঁ আপোনালোকৰ সহযোগত আৰু আপোনালোকৰ সন্মিলিত চেষ্টাই আমাৰ সাহিত্যলৈ, ভাষালৈ নতুন দিন আনিব এয়ে আমাৰ বিশ্বাস। আশাদীপ্ত বুকু লৈ বিনয়-নম্ৰভাৱে ছুষাৰ কথাকৈ আপোনালোকক আমাৰ আদৰৰ অৰ্থ যাচিছোঁ—ক্ৰটি হ'লে মৰষণ কৰিব।

সাহিত্য সম্বন্ধে কিবা কোৱা মোৰ পক্ষে নিতান্ত ধৃষ্টতা হব, কাৰণ আপোনালোক বহুতে এই বিষয়ে ঘিমান জানে বা বুজে, অলোচনা কৰিছে বা কৰিবলৈ সাজু আছে তাৰ আংশিক দক্ষতাও মোৰ গাত নাই। অসমীয়া সাহিত্যিকৰ শাৰীত পাত পাৰিবলৈ যত্ন কৰা নাই। ভাষা আৰু

সাহিত্যিক ভাল পাওঁ, এয়ে আমাৰ সামান্য পৰিচয় । আমাৰ ভাষা আৰু সাহিত্যৰ ভবিষ্যৎ উজ্জ্বল এয়ে আমাৰ চিৰন্তন বিশ্বাস । মানুহক কোৱা শুনেঁ। যে অসমীয়া জাতিটোৰ হেনো জীৱন-মৰণৰ সন্ধিক্ষণ । এনে কথা শুনিলে অৱশ্যে গা চেঙাই যায় । কিন্তু ইমানদিন এই কথাষাৰ শুনি আহিলেঁ। আৰু অসমীয়া জাতিটো এতিয়াও মৰা নেদেখি, আমি এতিয়া কৰ নোবাৰেঁ। নে যে মৰা হলে ইমানদিনে আমি মৰিলোহেঁতেন, ইমান সঙ্কট অৱস্থাৰ মাজেৰে অতদিন চলিল যেতিয়া আৰু নমৰেঁ। । এক প্ৰকাৰৰ চিকিৎসক আছে বোগীৰ ওচৰ চাপিয়ে কয় অলপৰ তথাকথিত ভাৱে চোৱাচিন্তা কৰি, ‘অৱস্থা বৰ ভাল যেন দেখা নাই, চোৱা যাওক চেষ্টা কৰি’ । বোগীৰ ওচৰ সম্বন্ধীয় সকলে ভাৱে ‘কেনে জ্ঞানী ডাক্তৰ’ । অস্তিত্ব সম্বন্ধে বা আমাৰ জাতিটোৰ আসন্ন মৃত্যু সম্বন্ধে সজাগ কৰি দিয়া সকলকো মই সেই চকুৰেই চাওঁ । বোগীও অলপ গম পায় চাগৈ মৰিব নে জীৱ । আপোনালোকে নিজৰ বুকুত হাত দি চাওকচোন কেনে যেন পাইছে । বুকুৰ ধপধপনি থাকিলেও অস্তিত্বৰ সঁহাৰি পাব । আপোনালোকৰ অনুভূতি যদি আমাৰ লগত মিলে তেনে-হলে আৰু কিছুদিন আমাৰ অন্তৰ্জল নিশ্চয় আছে । যেয়ে যি নকওক, মৰণ আমাৰ বহুত দূৰত । অৱস্থাৰ লগত খাপ খাই চলিব নোৱাৰিলে জাতিৰ মৰণ সন্নিহিত হৈ আছে । নৃতাত্ত্বিক সকলৰ এই মত । সেই কাৰণে আৱশ্যক হ’লে কচিৰ পৰিৱৰ্ত্তন কৰিও সময়ৰ লগত বঠা মাৰি আগ বাঢ়িব লাগিব ; সোঁতত নাও এৰি দিয়াৰ কথা কোৱা নাই ! দ্ৰুত-গতি আৰু ধীৰ ছন্দ যেন আমাৰ আয়ত্ব হয় ।

আদৰণি সভাত প্ৰায় দেখোঁ যে যি ঠাইত সভা বহে সেই ঠাইৰ ইতিবৃত্তৰে অতিৰঞ্জিত নহলেও সুৰঞ্জিত ছবি এখন থাকে । মই তেনে চিত্ৰ অঁকাৰ প্ৰয়োজন দেখা নাই—কাৰণ আপোনালোক আটায়ে সুধীজম, তাতে বুৰঞ্জী শাখাৰ সভাতো অনুমান কৰেঁ। এইবোৰ কথাই আলোচিত হব । আমাৰে এজন সুশিক্ষিত দেশপ্ৰেমিক ডেকাই তাত সভাপতিত্ব কৰিব । মূল্যৱান প্ৰৱন্ধৰাজিও সংগৃহীত হৈছে, শুনিবলৈ পাইছোঁ ।

গুৱাহাটীৰ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্য্য সম্বন্ধে আপোনালোকক কবলৈ গলে আপোনালোকৰ সৌন্দৰ্য্য জ্ঞানৰ অনাদৰ কৰা হব । আপোনালোকৰ

মাজত কবি, দার্শনিক, কলাবিদ, সাহিত্যিক সকলো বকমৰ সুধী আছে— আপোনালোকক আজি গুৱাহাটীৰ সৌন্দৰ্যলৈ সজাগ কৰা চেষ্টা নিষ্প্ৰয়োজন। ধুনীয়া আকাশৰ কথাই নকওঁ, সন্ধ্যা, ললিতা, কান্তাৰ মিলিত কলগানৰ কথাই নকওঁ, লুইতলৈ পুৱা বা গধূলি সময়ত এটা ভূমুকি মাৰিলেই মন-প্ৰাণ পুলকিত হয়; কবিয়ে লুইতলৈ চাই আত্মবিস্মৃত সুৰত গাইছিল—

“বক্তৃজবা কপধৰি সাক্ষ্য দিনমণি
লীন যায় সোণালী সোঁতত;
সমাধি সঙ্গীত গায় বিহঙ্গিনী কুল,
তটিনীৰ কৰুণ সুৰত।”

এই সুৰৰ কঁপনিয়ে চাৰিদিকে বিয়পি আছে—আকাশে বতাহে।

আমাৰ কলা, কৃষ্টি আদিৰ ঐতিহ্য সম্বন্ধেও বক্তৃতা অনাৱশ্যক। এদময়ত ইয়াৰ জলবায়ু ভাল আছিল, এনে কথাই কাৰোবাক সন্তোষ দিব নে, বৰ্ত্তমান জলবায়ু যদি বেয়া হয়? বৰ্ত্তমান গুৱাহাটী পুৰণি প্ৰাগ্-জ্যোতিষৰ খোজতে আগবাঢ়িছে বুলি আমি অনুমান কৰোঁক। নবকামুৰৰ ৰাজধানী, ভগদত্তৰ ৰঙ্গভূমি, কুমাৰ ভাস্কৰৰমাৰ কীৰ্ত্তিমণ্ডিত দেশ, লাচিতৰ বীৰত্বৰ পটভূমি—এই সকলোৱে আপোনালোকৰ অবগত। বশিষ্ঠৰ পৰা আগ্নিবাণেশ্বৰ, দীৰ্ঘেশ্বৰী, পাণ্ডুনাথ, কামাখ্যা, অশ্বক্ৰান্ত, শুক্ৰেশ্বৰ, উমানন্দ কোনখন দেৱালয়কে বা আপোনালোকে নাজানে— কোনখনৰে বা মাহাত্ম্য বা গৰিমা কম? কিন্তু বাহিৰত এই দেৱালয়-বোৰৰ যেনে গৌৰৱ আমি ভিমান সজাগ নে? অৱশ্যে বাতৰি কাকতৰ কথা যদি সঁচা হয়, মটৰ যানেৰে ভূৱনেশ্বৰীলৈ আপোনালোকে অচিৰতেই যাব পাৰিব। পানীৰ সমস্যাও সমাধান হব বুলি আশা কৰোঁ। প্ৰাগ্-জ্যোতিষৰ ৰাজনৈতিক কীৰ্ত্তি ঘূৰি আহক নাহক, জ্ঞান বিজ্ঞানৰ যুগ আহিব বুলি আশা কৰোঁ। আমাৰ বিশ্ববিদ্যালয় চালুকীয়া হলেও ইয়াত যিমানবোৰ বিষয়ৰ শিক্ষাদানৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে আৰু দেশবিদেশৰ পৰা যিমানবোৰ অধ্যাপক আৰু বিদ্বান লোকৰ সমাবেশ কৰা হৈছে, অদূৰ ভবিষ্যতত আমাৰ পূৰ্ব কীৰ্ত্তি পুনৰ উজ্জীৱিত হব বুলি বিশ্বাস। এটি

বিষয়ত অৱশ্যে এতিয়াও আশা সঞ্জীৱিত হোৱা নাই, ভাষ্কৰ্য্য সম্বন্ধে । সঙ্গীতৰো উন্নতি সাধণৰ বাটত কিছু পৰিমাণে চেষ্টা চলিছে কিন্তু ভাষ্কৰ্য্য চিৰকাললৈ গ'ল গৈ নেকি ? যি দেশত উত্তুঙ্গ শিৱদৌল নিৰ্ম্মিত হৈছিল তাৰ খহি পৰা কলচি লগাবলৈ বাহিৰৰ পৰা বিশেষজ্ঞ অনোৱাৰ কথা শুনিছিলোঁ । দেৱতাৰ দোলা বা আসন গঢ়া শিল্পী সকল কলৈ গল ? হেঙুল হাইভালৰ চিত্ৰণ সমূহি নোহোৱা হ'ল গোমচেঙ, কিছাপৰে নিচিনা ।

পণ্ডিতৰ আবাসভূমি এই দেশ দূৰ অতীতৰ পৰা । মহাৰাজাধি-
ৰাজ বত্ৰপাল বৰ্ম্মাদেৱৰ তামৰ ফলিত লিখা আছে যে, “নগৰত উত্তম
প্ৰাগজ্যোতিষ, বিদ্বান সকলেৰে সুশোভিত, ধাৰ্ম্মিক পণ্ডিত আৰু
কবি সকলেৰে সুবঞ্জিত । তেওঁলোকক দেখিলে ধাৰণা হয় যেন আকাশত
বুধ, বৃহস্পতি, শুক্ৰ আদি গ্ৰহৰ খুলহে ।” দূৰ অতীতলৈ যাবই নালাগে,
এই দেশৰ গোবৰ আৰু শিক্ষা আদিৰ চৰ্চ্চা আজিও ম্লান হোৱা নাই ।
শ্ৰীচন্দ্ৰভাৰতীৰ পৰা পণ্ডিত প্ৰৱৰ আনন্দৰাম বৰুৱালৈকে সিদিনৰ পণ্ডিত
সকলৰ কথা কোনে নাজানে ? আনকি অসমীয়া ভাষাৰ গুৰি ধৰোঁতা
আনন্দৰাম ঢেকিয়ালফুকন, হেমচন্দ্ৰ বৰুৱা আদিও ইয়াতে কালাতিপাত
কৰে । এতিয়াৰ বৰ্ত্তমান অসমীয়া কবি সকলৰ ভিতৰত শ্ৰীৰঘুনাথ
চৌধুৰী, শ্ৰীঅম্বিকাগিৰি ৰায়চৌধুৰী, আৰু শ্ৰীযুতা নলিনীবালা দেৱীৰ
নাম অম্লান জ্যোতিৰে অসমীয়া সাহিত্যত চিৰন্তন হৈ জিলিকি থাকিব ।
স্বৰ্গীয় ভাষাবিদ ডাঃ বাণীকান্ত কাকতি, পুৰাতত্ত্ববিদ ডাঃ সূৰ্য্যকুমাৰ ভূঞা,
স্বৰ্গীয় কবি আৰু সাহিত্যিক হেমচন্দ্ৰ গোস্বামী দেৱৰ কৰ্ম্মভূমিও এই
গুৱাহাটী নগৰেই । আমাৰ নব-প্ৰতিষ্ঠিত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ জৰিয়তে
অকল সাহিত্য আৰু কৃষ্টিৰ উন্নতিয়ে কামনা কৰা নাই, জ্ঞান-বিজ্ঞানৰ
প্ৰভাৱতো প্ৰাগজ্যোতিষৰ পুৰণি গোবৰ ঘূৰি আহিব বুলি আশা কৰোঁ ।

বুৰঞ্জী বা ঐতিহ্যৰ কথা এৰি দি বৰ্ত্তমান সমস্যালৈ আহোঁ । বহুতদিন
আমি অসমীয়া সকলে আঁসোঁৱাহ বা আপত্তি জনাই আহিছিলোঁ । যে
বিদেশী শাসনকৰ্ত্তা সকলে আমাৰ স্থানীয় অসমীয়া ভাষা নেওচি পশ্চিমত
চলি থকা বঙলা ভাষা আনি আমাৰ ওপৰত জাপি দিছিল আৰু সেয়ে
অসমীয়া ভাষাৰ উন্নতিত বাধা পৰিছিল । মোৰ মতেৰে এই কথাষাৰ

আংশিক ৰূপে সত্য হলেও সম্পূৰ্ণ সত্য নহয় ! আমাৰ নিজৰ ফালৰ পৰা
 আশ্ৰয় চেপ্টা নহলে ভাষা বা সাহিত্যৰ বহুল উন্নতি বা প্ৰচাৰ হব
 নোৱাৰে । অনূন পঞ্চাশ বছৰ কাল বঙালী বা অইন কোনো ভাষাই
 আমাৰ সাহিত্যগত উন্নতিত কোনো বাধা দিয়া নাই বৰং পৰোক্ষ ভাবে
 সহায়হে কৰিছে । ৰবীন্দ্ৰনাথ ঠাকুৰ, বঙ্কিমচন্দ্ৰ চট্টোপাধ্যায়, মাইকেল
 মধুসূদন, শৰৎচন্দ্ৰ চট্টোপাধ্যায়, দ্বিজেন্দ্ৰলাল ৰায় শিক্ষিত অসমীয়াৰ পক্ষে
 অপৰিচিত নহয় । তেওঁলোকৰ লিখনীয়ে অসমীয়া লিখক, কবি, নাট্যকাৰ,
 সাহিত্যিক সকলক বিজ্ঞাতৰিয়া কৰা নাই বৰং জাতীয়তাত উদ্বুদ্ধ
 হবলৈ সহায়হে কৰিছে । বিদ্যাপতি বা চণ্ডীদাসকো আমাৰ পৰ যেন
 নালাগে । অন্তৰৰ ভাষা যেনে কয় তাকে জানো আমাৰ আপোন
 যেন নালাগে ? ইংৰাজ কবি, নাট্যকাৰ সকলে ভাৰতীয় বৰ্তমান সাহি-
 ত্যলৈ প্ৰেৰণা যোগোৱা নাইনে ? গুণগ্ৰাহীতা বা কৃষ্টিগ্ৰাহীতা বৰ্দ্ধিষ্ণু
 লিখক সকলৰ লক্ষণ । মৈথিলী বা ব্ৰজবুলি ভাষাৰ পৰা অসমীয়া
 ভাষালৈ মহাকপুষ সকলে যি সম্পদ আনিছিল তাকে আমি নিজৰ কৰি
 লোৱা নাই নে ? “তিমিৰ ফেৰিয়া বাজ ৰবিৰ কিৰণ”—এনেবোৰ ভাষা
 বা কথা আমাৰ হাৰে হিমজুৰে সোমাই যোৱা নাই নে ? মোৰ মনেৰে
 মূল্যৱান সম্পদ যি সাহিত্যতে নাথাকক, তাকে আমি নিজৰ কৰি লৈ,
 নিজ কৃষ্টি আৰু সমাজক ভেটি কৰি লৈ আগবঢ়াই সুবিবেচক সাহিত্যিক
 সকলৰ কাম হব । যি সকলে ভাষাত বিদেশী ঠাচ বা ভঙ্গী সূমুৱায়,
 মোৰ মনেৰে তাৰ দ্বাৰা তেওঁলোকে নিজৰ ভাষাক আংশিক ভাৱে পঙ্গু
 কৰে । স্বৰ্গীয় সত্যনাথ বৰা ডাঙৰীয়াৰ কথা এইখিনিতে মনলৈ আহে । তেখেত
 আছিল নিৰ্ভাঁজ অসমীয়া ভাষাৰ ব্যৱহাৰৰ পৰিপোষক । আজিকালি আমি
 ন লিখকৰ লিখনীত পাওঁ ‘কাষে পাৰ্জবে’ৰ ঠাইত ‘আশেপাশে’, ‘চেটা’ৰ
 ঠাইত ‘টাণ্ডা’, ‘তপত’ৰ ঠাইত ‘গৰম’, ‘একো ক্ষতি নহয়’ৰ ঠাইত ‘আহি
 নাযায় ।’ অকল ভাষা বুলিয়েই নহয় ভাবৰ ঠাইতো বহুত ক্ষণভঙ্গুৰ ভাব
 নতুন লেখক সকলে সাহিত্যত দিবলৈ চেপ্টা কৰিছে । এইবোৰ বিচাৰৰ
 ভাৰ সাহিত্যিকসকলৰ । ভাৰতীয় সংবিধানত অসমীয়া ভাষাই মৌলিক
 ভাষাৰ ঠাই পাইছে, ইয়াক কোনোৱে হঠাতে মচি আঁতৰাব নোৱাৰে ।

স্থানীয় স্কুল-কলেজ বা ছাদ লভতে সকল ইয়াৰ স্থান নহব, বাজ্যিক সকলো অনুষ্ঠানতে ইয়াৰ স্থান থাকিব। সেই কাৰণে আমাৰ চেপ্টা হোৱা উচিত ইয়াক কেনেকৈ টনকিয়াল কৰিব পাৰোঁ। বহুতে বিশ্বাস কৰে যে অনুবাদ সাহিত্যৰ দ্বাৰা আমাৰ ভাষা আৰু সাহিত্য সহজে চহকী কৰিব পৰা যায়,—মই অনুবাদৰ বিৰোধী নহলেও এইটোৱে প্ৰকৃষ্ট পন্থা বুলি নাভাবোঁ। মৌলিক সাহিত্যইহে ভাষা আৰু সাহিত্যৰ স্থান নিৰ্দেশ কৰে। সাহিত্য জীৱনৰ প্ৰতিচ্ছবি,—আমাৰ জীৱন পন্থা যদি উন্নত হয়, সাহিত্য উন্নত ধৰণৰ হবলৈ বাধ্য। আমাৰ চিন্তা প্ৰণালী যদি উন্নত স্তৰৰ হয়, সাহিত্যত তাৰ ছাপ পৰিব,—আমাৰ প্ৰাণ যদি স্বচ্ছল আৰু অনুভূতি সবল হয়, ভাষা তেতিয়াহে প্ৰাঞ্জল হব। অপোনত সাহিত্য ফুটি উঠে—কঠোৰ শ্ৰম আৰু সাধনাৰ ফলত যি সাহিত্য গঢ়ি উঠে,—সেয়েহে জাতিৰ স্থায়ীত্বসূচক সাহিত্য।

আমাৰ ৰাজনৈতিক স্বাধীনতাই সাহিত্যত এটা নতুন যুগ আনিব বুলি আশা কৰোঁ। ৰাজনৈতিক স্বাধীনতাই সামাজিক দায়িত্ব আৰু গৰিষ্ঠতা-বোধও আনে আৰু তাৰ প্ৰতিচ্ছবি সাহিত্যত পৰিব সন্দেহ নাই। আমাৰ ৰাষ্ট্ৰীয় ভাষা হিন্দী হোৱাৰ ফলত দুই এজনে অনুমান কৰে, আৰু তাৰ ভিতৰত সজ বিবেচক লোকো আছে, যি সকলে ভাবে যে হিন্দীৰ সংঘাতত অসমীয়া ভাষাই কিজানি নিম্নতৰ স্থান অধিকাৰ কৰে। মোৰ মনেৰে এনে আশঙ্কাৰ একো কাৰণ নাই। হিন্দী ভাষা অসমীয়াৰ নিচিনা আৰ্য্য বা Indo Aryan গ্ৰুপৰে ভাষা ;—আমাৰ সাহিত্য বা ভাষাৰ পৰিপন্থী বীজ তাত একো নাই,—বৰং বহুত হিন্দীশব্দ আমাৰ মাজত আগৰে পৰা প্ৰচলিত আছে,—আৰু তাৰ গঠন প্ৰণালী ভালেখিনি আমাৰ ভাষাৰে নিচিনা।

মাজতে বাতৰি কাকতত আলোচনা দেখিছিলোঁ। যে হিন্দী আখৰ বা 'হৰফ' অসমীয়া ভাষাত চলোৱাৰ বাবে সমাজৰ কোনো কোনো কৰ্ণধাৰ ব্যক্তিয়ে ইচ্ছা প্ৰকাশ কৰিছে। ইয়াৰ সাৰ্থকতা আমি অকণো দেখা নাই। সাহিত্য আৰু ভাষাৰ সৌষ্ঠৱেহে লোকৰ মন আকৰ্ষণ কৰে,—আখৰ সলাই সৰবৰহী হোৱাৰ একো অৰ্থ নাই বৰং এয়ে আমাৰ দুৰ্বলতাহে

প্রকাশ কৰিব। জনজাতিৰ মাজত অসমীয়া ভাষা আখৰ সলালেই প্ৰিয় হৈ উঠিব, এইটো এটা কপোল-কল্পনা।

ৰাজনৈতিক সম্বন্ধ আলোচনা কৰা পোনপতীয়াকৈ আমাৰ দখলত নপৰে,—কিন্তু ৰাজনৈতিক অৱস্থাৰ প্ৰভাৱ একৰায়ে আমি চলিব নোৱাৰোঁ। লুকাই বখা কথা নহয়,—ভাৰতীয় স্বাধীনতাৰ আন্দোলনৰ লগে লগে সাহিত্যৰ প্ৰতি মনোযোগ বহুত কমি গৈছে আৰু আজিৰ যুগতো ৰাজনৈতিক ক্ষেত্ৰলৈ জনসাধাৰণৰ ঘিমান আকৰ্ষণ বা মনোযোগ দেখা যায়, সাহিত্য বা ভাষাৰ উৎকৰ্ষ সাধনলৈ মানুহৰ সেই আগ্ৰহ নাই। অকল আমাৰ দেশত বুলিয়েই নহয়, আন ঠাইতো সেই একে অৱস্থা দেখা যায়। ফৰাচী লিখক আন্দ্রে ময়বাই সিদিনা কথা প্ৰসঙ্গত কৈছে যে হিটলাৰী যুগত জাৰ্মানীত লেখত লবলগীয়া কোনো সাহিত্যৰ সৃষ্টি হোৱা নাছিল। আনফালে বলছেভিক আমলত নতুন ভাৰৰাজ্যৰ লগত খাপ খোৱাকৈ কচিয়াত নতুন সাহিত্যৰ সৃষ্টি হৈছে। জনসাধাৰণৰ মাজত ভাৰৰ আৰু আদৰ্শৰ বন্যা আহিলে সাহিত্যতো প্লাৱন আহিব। গগ-নাট্য বা গগ-সাহিত্যৰ প্ৰচেষ্টাৰ আমি বিৰোধী নহওঁ কিন্তু যদি শ্ৰেণী বিশেষক লৈ আবদ্ধ থাকে তেতিয়া সাহিত্য সৰ্বব্যাপী নহৈ ব্যথিতগতি হোৱাৰ আশঙ্কা এটা থাকে।

নাটক আৰু সঙ্গীত একাডেমি আদি নতুন প্ৰচেষ্টাই সাহিত্যত নব্যযুগৰ সূচনা মেলিব বুলি আমি আশা কৰোঁ। কেবাখনো বোলছবি বা কথাছবি অসমীয়া ভাষাত প্ৰকাশ হোৱাত আমি আনন্দ পাইছোঁ আৰু জনসাধাৰণৰ মাজত ইয়াৰ দ্বাৰা অসমীয়া ভাষা আৰু কৃষ্টিৰ আদৰ বাঢ়িব বুলি আমাৰ ধাৰণা। ভাৰত চৰকাৰৰ দ্বাৰা নিয়ন্ত্ৰিত হলেও আকাশবাণীয়ে আমাৰ সাহিত্য, বচনা, সঙ্গীত, নাটক আদি বহুত বিষয়তে অকল আল ধৰাই নহয়,—প্ৰবণাও যোগাইছে বুলি কব পাৰোঁ।

আমাৰ সাহিত্যৰ বা দেশৰ ভবিষ্যত ধৰণী হল উঠি অহা লৰা ছোৱালী সকল। শিশু অৱস্থাতে সুশিক্ষাৰ বা উন্নত ধৰণৰ শিক্ষাৰ বীজ পচাব পাবিলে তেওঁলোকৰ আৰু দেশৰ উন্নতি অনিবাৰ্য্য। শিশু সাহিত্যলৈ আমাৰ আৱশ্যকীয় পৰিমাণে মনযোগ দিয়া হোৱা নাই, কিতাপ দেখিলে লৰাই ভয় নকৰা ধৰণৰ পাঠ্যৰ একান্ত অভাৱ।

আমাৰ পাহাড়-পৰ্বতে থকা অকল জনজাতিয়ে নহয়,—অসমত যি সকলৰ বাস, আদিতে যবে পৰাই নাহক, সকলোৰে মিলিত চেষ্টাতে অসমীয়া ভাষা আৰু সাহিত্যই ঠন ধৰি উঠিব বুলি আমাৰ বিশ্বাস আৰু আমি দেশী-বিদেশী সকলো লিখককে নিজৰ নিজৰ অৰিহনাৰে পূৰ্ব অঞ্চলৰ এই প্ৰান্তীয় ভাষাৰ মুখ সমুজ্বল কৰক—এই গোহাৰি জনাইছো। আমাৰ অস্তিত্ব বিৰাট হওক আৰু সেই বিৰাটৰ ছাঁ সাহিত্যত প্ৰতিফলিত হওক।

আমাৰ সকলোৰে শ্ৰদ্ধা আৰু আদৰৰ কবি ছুৰবাদের এই সভাৰ সভাপতি। আজীৱন আশাসুধীয়াভাৱে সাহিত্য সেৱা কৰি জীৱনৰ ভৰপক অৱস্থাত আমাক তেখেতৰ অভিজ্ঞতা আৰু ভাবধাৰাৰ সন্ধান দিব—ইয়াতকৈ সুখৰ কথা আৰু কি আছে? তেখেতৰ আৰু আপোনা-লোকৰ সেৱা সংকাৰত আমি যে কৃতকাৰ্য্য হৈছোঁ কব নোৱাৰোঁ।;—কিন্তু আদৰণি সভাৰ তৰফৰ পৰা আৰু মোৰ নিজৰ ফালৰ পৰা আপোনালোকক অকল মিনতি পূৰ্ণ স্বাগত অভিবাদনেই নহয়, আমাৰ হিয়াভৰা কৃতজ্ঞতাও জনাইছোঁ।

আজিলৈ ইয়াকে কৈ আপোনালোকৰ ওচৰত মূৰ দোৱাইছোঁ।

গুৱাহাটী—
১০ পুহ ১৮৭৭ শক
২৬-১২-৫৫

} শ্ৰীহৰীৰাম ডেকা
অভ্যৰ্থনা সমিতিৰ সভাপতি

सप्त-सप्तशतिका
सिद्धि

পূর্বজ্যোতি প্রেছ
গুরাহাটী ।
